

Nieuwsbrief 2 van de Vereniging van Toezichthouders van Hogescholen, 24 maart 2023

Actualiteit

Toekomstverkenning stelsel

Deze maand vinden, op initiatief van de minister Dijkgraaf, verschillende consultatierondes plaats in het kader van de toekomstverkenning middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs en wetenschap. Het ministerie van OCW heeft aan een consortium van vijf consultantbureaus de opdracht verstrekt te verkennen hoe deze vormen van onderwijs en onderzoek in 2040 eruit moeten zien. De Universiteiten van Nederland (UNL) heeft op zijn website een zestal ambities en aandachtspunten gepubliceerd. De Vereniging Hogescholen heeft zeer recent een *position paper* opgesteld met haar ambities voor het toekomstige bestel (dit paper is (nog) niet beschikbaar op de website). De planning is dat het consortium het eindrapport voor de zomer verstuurt aan de Tweede Kamer. De beleidsreactie van de minister is voorzien in de herfst.

<https://toekomstvanonderwijsenwetenschap.nl/>

Herinvoering basisbeurs en tegemoetkoming studenten

Alle studenten in het hoger onderwijs die nog recht hebben op een prestatiebeurs, ontvangen vanaf studiejaar 2023-2024 weer een basisbeurs. Ook krijgen studenten die tijdens het leenstelsel geen basisbeurs ontvingen een tegemoetkoming. Het wetsvoorstel is op 21 februari door de Tweede Kamer aangenomen. Dit wetsontwerp moet nog door de Eerste Kamer worden bekrachtigd. Dat gebeurt hoogstwaarschijnlijk in juli.

De bekrachtiging van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer heeft ertoe geleid dat veel studenten op dit moment hun prestatiebeurs stopzetten om zodoende langer recht te hebben op een basisbeurs.

Start CAO-onderhandelingen

Recentelijk zijn de nieuwe CAO-onderhandelingen in de sector HBO gestart. Het Hoger Onderwijs Persbureau (HOP) schrijft dat de vakbonden hun eisen op tafel hebben gelegd. Zij vragen een loonsverhoging van 14 procent. De nieuwe HBO-CAO gaat, als het akkoord er tijdig komt, op 1 april in en zal een looptijd van een jaar krijgen. De bonden eisen verder dat in de jaren daarna de lonen automatisch met de prijzen meestijgen. Een ander onderwerp aan de onderhandelingstafel is de eis van de bonden dat loonschaal 11 de laagste schaal wordt voor docenten en dat er landelijke 'normfuncties' komen. De bonden hebben verder de wens om het aantal tijdelijke contracten te verlagen. Ook willen ze met terugwerkende kracht een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering voor werknemers die na twee jaar ziekte – bijvoorbeeld long covid – worden (of zijn) ontslagen. Een terugkomend onderwerp op de onderhandelingstafel is de hoge werkdruk. De bonden pleiten onder andere voor meer "lucht en regelruimte" en voor een maximaal aantal contacturen per week.

De werkgevers komen binnenkort met een loonbod, als ze weten hoeveel geld de overheid voor de loonsverhogingen beschikbaar stelt.

Daling aantal studenten

Het aantal nieuwe studenten aan hogescholen is in het studiejaar 2022-2023 afgenomen met 5,4%. In totaal startten dit studiejaar 107.715 eerstejaars studenten in het HBO. Dat blijkt uit de definitieve instroomcijfers in het hoger beroepsonderwijs van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De teruggang van het aantal nieuwe studenten deed zich voor in vrijwel alle sectoren en opleidingstypen. Belangrijke uitzondering op de afname van de nieuwe studenteninstroom vormen de Associate Degree-opleidingen, die groeiden met 9,4%.

Associate Degree-opleidingen

Op 16 maart heeft minister Dijkgraaf het rapport over AD-opleidingen en zijn reactie daarop aan de Kamer toegezonden. Het rapport 'Een stevige positie in het hoger onderwijs', is het eindrapport van de Monitor 'implementatie Wet invoering Associate-degree-opleiding'. De minister is positief over de AD, maar ziet ook verbeterpunten. Het rapport vindt u hier:

<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2023/03/16/reactie-op-rapport-een-stevige-positie-in-het-hoger-onderwijs/reactie-op-rapport-een-stevige-positie-in-het-hoger-onderwijs.pdf>

Niveau Nederlands en Wiskunde op pabo en lerarenopleidingen

Minister Dijkgraaf heeft in de Tweede Kamer op 22 februari aangegeven zich ernstig zorgen te maken over het lage taal- en rekenniveau van scholieren en van pabo-studenten. "De lat moet hoger, niet alleen in de klas, maar ook in de lerarenopleiding." De minister reageert hier op een peiling uitgevoerd door het Kohnstamm Instituut onder docenten Nederlands en wiskunde van lerarenopleidingen. <https://kohnstammstituut.nl/rapport/aanbodpeiling-nederlands-en-wiskunde/>

Accreditaties van lerarenopleidingen onder de loep

Het niveau van de HBO-lerarenopleidingen leidde ook tot vragen in de Tweede Kamer in relatie tot de accreditatiesystematiek. De aanleiding van deze vragen vormde het rapport van de Onderwijsraad uit november 2022. De minister werd bevraagd waarom de lerarenopleidingen de accreditatie behalen, terwijl er breed in het veld aangegeven wordt dat men beginnende leraren niet start bekwaam vindt om goed taal- en rekenonderwijs te geven. De minister heeft aangegeven dat de NVAO gaat analyseren hoe haar positieve accreditaties van de lerarenopleidingen te rijmen zijn met deze signalen van de Onderwijsraad.

https://www.onderwijsraad.nl/binaries/onderwijsraad/documenten/adviezen/2022/11/3/taal-en-rekenen-in-het-vizier/OWR_TaalRekenen-opmaak-WEB.pdf

Verslag Inspectie bijeenkomsten cyberveiligheid

De inspectie hoger onderwijs heeft een verslag gepubliceerd van twee bijeenkomsten over cyberveiligheid in het onderwijs die in het najaar van 2022 hebben plaatsgevonden. De notitie bevat een verslag van beide bijeenkomsten, van de gesprekken die daar zijn gevoerd en het bevat de hand-outs van de presentaties die tijdens de bijeenkomsten zijn getoond.

https://www.onderwijsinspectie.nl/binaries/onderwijsinspectie/documenten/publicaties/2023/02/03/verslag-rondetafelbijeenkomsten-cyberveiligheid/Verslag_Rondetafels_Cyberveiligheid.pdf

Onderwijsmethode HILL onder vuur

Eind februari publiceerde de Volkskrant een artikel over de onvrede die de onderwijsvernieuwing op Fontys intern heeft veroorzaakt. De zogenaamde HILL methode wordt bij Fontys breed doorgevoerd en is ook bij andere hogescholen geïmplementeerd. De methode roept bovenal vragen op, omdat de student vanaf de start van de studie geacht wordt zelf de verantwoordelijkheid te dragen voor zijn eigen leerproces en leerroute. Enkele dagen na de publicatie werd duidelijk dat de grondlegger van de methode, Filip Dochy, ook twee opleidingen bij Fontys heeft beoordeeld als panellid van de NVAO. Zowel de NVAO als de minister reageerde hierop dat dit niet had gemogen, omdat de onafhankelijkheid van de panelleden boven elke twijfel verheven moet zijn.

Vereniging en Bestuur

Symposium

Ons voornemen om samen met de Vereniging Hogescholen en OCW een symposium te organiseren voor RvT- en CvB-leden is in volle uitvoering. De precieze datum is helaas nog niet bekend, de voorkeur heeft juni 2023. We hebben minister Dijkgraaf uitgenodigd als gastspreker, zijn beschikbaarheid laat nog even op zich wachten. Uiterlijk begin april volgt nadere informatie over datum, sprekers en programma. Als hoofdthema is gekozen de noodzaak en wenselijkheid van professioneel toezicht in het HBO. Het symposium zal ook de officiële start zijn van onze VTH-Academie die wij samen met onze nieuwe samenwerkingspartner Avicenna de komende maanden vorm gaan geven.

Een tweede thema dat tijdens dit symposium aan bod zal komen is de geactualiseerde Branchecode Governance HBO. De werkgroep actualisering branchecode goed bestuur onder leiding van Bart Combee, voorzitter CvB Inholland, heeft zoals bekend de opdracht de huidige Branchecode te actualiseren. In deze werkgroep zijn – op voordracht van de VTH – twee toezichthouders opgenomen. Leidraad voor de geactualiseerde Branchecode zijn de aanbevelingen van de evaluatiecommissie Schnabel. Naar verwachting zal kort na de zomer een herziene branchecode aangeboden worden aan het bestuur van de VH. De commissie wil tijdens het symposium met RvT- en CvB-leden in dialoog gaan over de (concept) code.

VTH-Academie

De komende maanden gebruiken we om samen met Avicenna een aanbod van professionaliseringsactiviteiten te ontwikkelen. Om tot een aanbod te komen dat inspeelt op vraagstukken in het HBO is, zoals we in de ALV van november hebben besloten, een programmaraad ingericht. Deze programmaraad is op 17 maart voor de eerste keer bijeengekomen en heeft samen verkend welke mogelijke thema's zich lenen voor de start van professionaliseringsactiviteiten voor onze leden. Wij zijn voornemens om nog voor de zomer de invulling van deze activiteiten bekend te maken, inclusief de mogelijkheid voor inschrijving. De startdata zijn voorzien voor de tweede helft van dit jaar. De samenstelling van de programmaraad zal dit voorjaar nog enigszins wijzigen.

Regionale bijeenkomsten

Het bestuur is, conform besluitvorming in onze laatste ALV, voornemens dit najaar een aantal regionale bijeenkomsten te organiseren. Naast een kennismaking en uitwisseling over de werkzaamheden van het VTH-bestuur, willen wij met u de dialoog aangaan over een actueel inhoudelijk thema. Hiervoor is gekozen het thema toezichthouden op het systeem van kwaliteitszorg in het HBO, inclusief de ontwikkelingen op het gebied van instellingsaccreditatie. Nadere informatie over opzet, regio-indeling en data volgt zo spoedig mogelijk. De bijeenkomsten zullen in oktober en november plaatsvinden.

ALV-vergadering 22 juni

Wij verzoeken u 22 juni vanaf 17:30 tot 20:15 uur in uw agenda te reserveren voor onze ALV. Nadere informatie over de agenda en locatie volgt. Tijdens deze vergadering zal een tweetal nieuwe bestuursleden, Susana Menéndez en Walter Bak, voorgedragen worden en neemt de VTH-afscheid van zijn huidige voorzitter, Guus van Montfort.

Vacature RvT-lid Iselinge Hogeschool

Iselinge Hogeschool heeft een vacature uitstaan voor een lid Raad van Toezicht. De reactietermijn eindigt op 31 maart 2023.

https://www.linkedin.com/posts/iselinge-hogeschool_we-zijn-op-zoek-naar-een-nieuw-lid-raad-van-activity-7037405360831258624-4isZ?utm_source=share&utm_medium=member_ios

Tot slot

Wij streven ernaar ons adressenbestand actueel te houden. Eventuele wijzigingen in de samenstelling van uw RvT ontvangen wij graag via het mailadres vth@hbb.nl

Mocht deze nieuwsbrief nog vragen oproepen, dan kunt u contact opnemen met de algemeen secretaris, Arian van Staa via het mailadres arian.van.staa@vth.nu